

Primljeno 23.12.2020

1001/10.246

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE
KONZERVATORSKI ODJEL U PULI
KLASA: UP/I-612-08/20-05/0142
URBROJ: 532-04-02-10/11-20-01
Pula, 14 prosinca 2020.

Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Puli, na temelju članka 10. u svezi s člankom 6. stavkom 1. točkom 11. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine", broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20) i članka 2. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 89/11 i 130/13), rješavajući po službenoj dužnosti, donosi

RJEŠENJE

1.

Zbirka maketa u brodogradilištu Uljanik, stavlja se pod preventivnu zaštitu do donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnoga dobra, sukladno članku 10. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, a najduže četiri godine od dana donošenja ovoga Rješenja.

2.

Zbirka sadrži četrdeset i osam maketa sukladno popisu koji je sastavni dio ovog Rješenja.

3.

Za dobro iz točke 1. ovoga Rješenja utvrđuje se sljedeći sustav mjera zaštite:

- predmetno kulturno dobro vlasnik i imatelj je dužan držati u odgovarajućim sigurnosnim i mikroklimatskim uvjetima;
- premještanje kulturnog dobra moguće je samo uz prethodno odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela
- zaštitni i drugi radovi na predmetnome dobru mogu se poduzeti samo uz prethodno odobrenje nadležnoga tijela;
- vlasnik i imatelj dobra dužan je provoditi sve mjere zaštite koje se odnose na održavanje predmetnoga dobra, a odredi ih nadležno tijelo;
- vlasnik i imatelj dobra dužan je o svim promjenama na predmetnome kulturnom dobru, oštećenju ili uništenju, te o nestanku ili krađi predmetnoga kulturnog dobra odmah obavijestiti nadležno tijelo;
- predmetno dobro, sukladno odredbi članka 67. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ne može se iznijeti iz zemlje osim uz posebno odobrenje nadležnoga tijela u slučajevima predviđenima člankom 68. istoga Zakona;
- predmetno dobro može se prodati samo pod uvjetima iz članaka 36. – 40. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Na dobro iz točke 1. izreke ovoga Rješenja primjenjuje se u potpunosti Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i svi propisi koji se odnose na kulturna dobra.

4. Dobro iz točke 1. izreke ovoga Rješenja upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Listu preventivno zaštićenih dobara.

5. Žalba ne odgađa izvršenje ovoga Rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Početak izgradnje brodogradilišta u pulskom zaljevu datira još od 1830.-ih godina kao pomoćnog Arsenala Austrijske ratne mornarice u Veneciji. Službeno polaganje kamena temeljca pulskog Arsenala održano je 9. 12. 1856. Postupnom izgradnjom i širenjem do 1918. godine izgrađen je složen brodograđevni sklop koji je obuhvaćao otok i kopneni dio duž gradske jezgre do otoka sv. Petar. Na otoku Uljanik (Scoglio Olivi) nalazili su se pogoni za gradnju trupā, dok su se upravna zgrada Arsenala i Lučkog zapovjedništva, skladišta i brojne radionice nalazile na kopnu. Sklop Arsenala predstavljao je zatvorenu i zasebno branjenu cjelinu odvojenu zidinama i kulama od grada. Do I. sv. rata izgrađeno je 56 brodova za austrougarsku ratnu mornaricu ukupne istisnine 53.588 tona. Nakon ulaska talijanske vojske u Pulu 5. 11. 1918. Arsenal je bio pod vojnom upravom, a zatim je postao državnim vlasništvom. Godine 1921. Arsenal je podijeljen na dva dijela: Arsenal (kopneni dio) ostao je pod upravom države odnosno ratne mornarice (Arsenale della Regia Marina, od 1923. Base Navale di Pola), a Uljanik (otok) je privatiziran i postaje dioničko društvo Cantiere Navale Scoglio Olivi u vlasništvu poduzetnika Cosulich iz Trsta. Tijekom talijanske vladavine (1918.-1945.) brodogradilište se pretežito bavilo popravcima, dokovanjem i rezanjem starih brodova, kao i izgradnjom podmornica. Za vrijeme Drugog svjetskog rata postalo je njemačka pomorska baza radi čega je pretrpjelo žestoke zračne savezničke napade 1944. i 1945. god. Nakon oslobođanja Pule, odnosno nakon što je 1947. brodogradilište preuzelo Anglo-američko zapovjedništvo, započela je rekonstrukcija. Uljanik je otkupljen od vlasnika Cosulich a te je 10. 03. 1947. počeo raditi kao Brodogradilište Uljanik. Prvi brod tegljač Neptun isporučen je s obnovljenih navoza 1951. godine. U tom je razdoblju brodogradilište opremljeno brojnim strojevima koji su dopremljeni kao dio ratnih reparacija. Pod svojim okriljem razvija strojogradnju, elektroproizvodnju i druge proizvodnje. Krajem šezdesetih uslijedila je nova faza razvoja izgradnjom mamut brodova i primjenom tehnologije gradnje trupā u dva dijela i njihovim spajanjem u plovnom stanju. U Republici Hrvatskoj, od 1992., postaje dioničko društvo, te nastavlja s brodograđevnom proizvodnjom različitih i specijalnih brodova. Od 1947. do polovice 2016. Uljanik isporučuje 277 brodova, s ukupno više od 9 milijuna DWT, kupcima sa svih kontinenata. Danas je tvrtka u stečaju.

Zbirka 48 maketa brodova brodogradilišta Uljanik razasuta je na nekoliko lokacija unutar brodogradilišta Uljanik (Upravna zgrada, Otok, zgrada IRI, zgrada Energetike, zgrada Kadrovske, zgrada Učilišta, Prijemna služba). Dio maketa izgrađen je u vlastitoj Maketarnici brodogradilišta Uljanik koja je djelovala u podrumu zgrade Poslovnog centra (Kasarna) u Puli, a dio maketa novijeg datuma nastao je u drugim maketarnicama ili je dobiven kao poklon. Makete su izrađene u dva primjerka (jedan za naručitelja a drugi za arhivu brodogradilišta), vrlo minuciozno i vjerno dočaravajući

izvornik. Makete sada dijelom rashodovanih brodova, zorno prikazuju znanje i sposobnost brodogradilišta Uljanik u periodu od 1950.-ih godina do danas, te kontekstualiziraju vrijednost koju su stvorile generacije pulskih brodograditelja.

Preventivna zaštita određuje se do donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnoga dobra, a najduže na 4 godine od dana donošenja ovoga Rješenja.

Sukladno članku 11. stavku 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, na predmetno dobro primjenjuju se citirani Zakon, kao i svi drugi propisi koji se odnose na kulturna dobra.

Sukladno članku 11. stavku 2. istoga Zakona, točkom 4. izreke ovoga Rješenja, određena je obveza upisa predmetnoga dobra u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu preventivno zaštićenih dobara.

Sukladno članku 10. stavku 7. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, žalba protiv ovoga Rješenja ne odgađa njegovo izvršenje. Iz gore navedenih razloga trebalo je riješiti kao u izreci.

Uputa o pravnome lijeku:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Povjerenstvu za žalbe pri Ministarstvu kulture i medija u roku od 15 dana od primitka ovoga Rješenja. Žalba se predaje ovom tijelu neposredno ili šalje poštom preporučeno, a može se izjaviti i u zapisnik. Na žalbu se sukladno članku 9. stavku 2. točki 29. Zakona o upravnim pritojbama („Narodne novine“ broj 115/16) ne plaća upravna pristojba.

Po ovlasti ministrice:

Pročelnica

Lorella Limoncin Toth,

dip. pov. umjetnosti

Dostaviti:

1. ULJANIK Brodogradnja 1856 d.o.o.
Flaciusova 1, 52100 Pula
2. ULJANIK Brodogradilište d.d. u stečaju
Flaciusova 1, p.p. 114, 52100 Pula
3. ULJANIK d.d. u stečaju, Flaciusova 1, Pula
4. Učilište Uljanik
Flaciusova 1, 52100 Pula
5. Ministarstvo kulture,
Uprava za zaštitu kulturne baštine,
Runjaninova 2,
10 000 Zagreb
- Odjel za Registar kulturnih dobara RH
6. Pismohrana, ovdje

Uputa za otpremu:

Pod br. 1 -4 dostaviti preporučeno
Ostali – običnom poštom

